

KELLY HARMS

Viața

ÎNTÂRZIATĂ

a lui

AMY BYLER

Traducere din limba engleză de
CARMEN ION

LEDA BAZAAR

DRAGĂ MAMĂ,

Uite care-i treaba! Știu că o să faci mare caz din ce-ți scriu, doar ești mamă, ești o tocilară și nu te poți stăpâni. O să faci probabil o memă pe Facebook și o s-o brodezi pe o pernă. Pentru că ești nebună. În fine, orice ar fi, uite ce vreau să-ți spun: ai avut dreptate.

Nu în privința cititului. Mamă, cititul e... ceva ce fac pentru că te iubesc și vreau să intru la facultate. Cărțile pe care mi le-ai dat tu au fost cu 90 la sută mai puțin plictisitoare decât cele pentru școală. Dar tot plictisitoare au fost. Știai că jumătate din cărțile pe care mi le-ai recomandat au fost ecranizate? De ce? Fiindcă filmele sunt mai bune și fiindcă oamenii care citesc cărți își spun întotdeauna: „Doamne, ce grozav ar fi dacă din cartea s-ar face asta un film!”

OK! Să n-o lungesc și mai mult. Ai avut dreptate în privința tatei.

N-am vrut să ai dreptate. Sigur că am vrut să te văd fericită. Dar nu și să ai dreptate în privința lui. Mi-aș fi dorit ca lucrurile să fie albe sau negre, pentru că, sinceră să fiu, așa mi-ar fi fost mult mai ușor. Mi-ar fi fost mult mai ușor să înțeleg ce s-a

întâmpat în familia noastră dacă aş fi dat, pur şi simplu, vina pe tata şi aş fi spus că e un om îngrozitor. Numai că nu e, şi am ajuns la concluzia asta acum, când l-am cunoscut mai bine. E însă un om tare complicat. Chiar şi acum, după trei luni, dacă ar fi să mă întrebi cum de suntem noi, cei din familie, în punctul ăsta, n-aş şti de unde să încep. Ar fi probabil ceva de genul „Ăăă... mie-mi spui?”

Şi adevărul este, mamă, că ştiu EXACT cum de am ajuns aici, în spital. Sunt conştientă de toate deciziile proaste pe care le-am luat, una după alta, până ce am fost adusă în camera asta cu monitoare care bâzâie şi tot felul de chestii înfîpte în braţe şi în nas. Şi, dacă ar fi să o iau de la capăt, aş proceda la fel.

Regret, nu-i așa? Despre asta e vorba, nu? De asta ai sperat să ne cruți pe mine şi pe Joe în primăvara asta, când a venit tata, şi ne-ai rugat să-i acordăm o şansă. Şi acum uite-mă, copleşită de regrete şi poate fără vreo şansă de a îndrepta lucrurile. Aşa că ştii ceva? Acum ştiu ce simte tata. Şi nu vreau să fie nimeni nevoit să simtă ce simte el.

Aşa încât, indiferent ce o să hotărăşti în legătură cu el, e OK. E alegerea ta. N-o să mă pun de-a curmezişul ca un copil răzgâiat. Eu am dorinţele mele. Joe le are pe ale lui. Însă de data asta, pentru întâia oară în viaţa ta de mamă tocilară ce eşti, ceea ce ne dorim noi cel mai tare este ca alegerea pe care o vei face să îţi aducă fericirea.

Iar dacă vei alege asta, foarte bine! Mult succes!

Cu drag,

Fiica ta favorită (Cori)

CAPITOLUL UNU

Cu trei luni în urmă

SUNT MULȚI OAMENI PESTE CARE NU TE AȘTEPTI SĂ dai într-un orașel din Pennsylvania. Și câțiva peste care te aștepti să dai. Peste prietena mea cea mai bună, Lena, dau aproape în fiecare zi – predă la aceeași școală unde lucrez eu, așa că, și dacă nu ne căutăm cu tot dinadinsul, tot ne întâlnim pe coridoare, în cancelarie sau în parcare, când răzuim gheața ce se depune pe parbriz până prin aprilie.

Și uite încă un exemplu: Trinity, prietena cea mai bună a fiicei mele. Dumnezeuule mare, o zi fără Trinity ar merita trecută cu roșu în calendar! Trinity la școală, Trinity la noi acasă, mașina lui Trinity parcată în fața bazinului de înot, așteptând-o pe fiica mea să termine antrenamentul ca să plece împreună la plimbare în oraș și să caște ochii după băieți.

Și pe urmă mai e și stomatologul meu igienist. O întâlnesc în fiecare sâmbătă la piața fermierilor, unde vinde săpunuri și lumânări făcute în casă împreună cu amicele ei de

la biserică. Dacă nu trec pe la taraba lor ca să o salut, îmi scrie un bilețel pe care mi-l pune la poștă, și, cum e foarte zgârcită, știu cât o costă un astfel de efort. *Dragă Amy, scrie în bilet, îmi fac griji pentru tine. Te rog, dă-mi de veste că sunteți bine și tu, și copiii! Cu toată dragostea lui Dumnezeu, Miriam!*

Pe de altă parte, sunt oameni pe care nu te aștepți să îi întâlnești. De pildă, Jamie din serialul *Străina*. Deși mă uit mereu după el, nu-l văd niciodată. Nici la piață, nici la școală, nici la competițiile din programul *Odyssey of the Mind* la care participă fiul meu.

Sau Oprah. Mi-ar plăcea să dau peste Oprah. Cred că ar fi drăguț să discut cu ea despre cărți.

Sau soțul meu.

Numai că iată-! Omul cu care m-am căsătorit în urmă cu optsprezece ani. Pe care l-am văzut ultima oară acum trei ani, pe când fiica mea avea doisprezece ani și fiul meu, opt, iar el și-a împachetat într-un minitroller câteva cămăși pe care i le călcasem și cravate pe care i le cumpărasem tot eu, și un costum de schimb, un trening de jogging, trusa de bărbierit și șase feluri de pastile antianxietate și a plecat într-o călătorie de afaceri la Hong Kong. De unde nu s-a mai întors.

Până acum.

El e, sunt sigură. Stă lângă raftul cu plasturi din farmacia de lângă casa noastră. Se uită la mine. Se forțează să zâmbească. Și într-o singură clipă chinuitoare, o clipă gen *De ani buni mă tem de momentul acesta*, știu din ce motiv se află aici.

Era doar o chestiune de timp.

Își vrea viața înapoi.

Așa cum ar proceda într-o atare situație orice femeie adultă de succes care și-a valorificat pe deplin potențialul, mă ascund în spatele raftului cu tampoane.

Evident, este un gest lipsit de sens. John stă la trei metri de mine și sigur m-a văzut. Tocmai mi-a aruncat zâmbetul acela bleg pe care îl cunosc prea bine. Care vine însoțit de o ușoară ridicare din umeri. E zâmbetul care spune: „Scuze, am uitat să cumpăr lapte în drum spre casă, dar sunt obosit mort după o zi lungă la muncă și acum e prea târziu ca să mă trimiti înapoi după lapte, așa că ce zici dacă mâine-dimineață copiii ar mânca niște cereale uscate?” Elevii mei zâmbesc la fel. Zâmbetul „Nu puteți să-mi dați 10 pentru efortul depus?”

Problema nu e că John a uitat să cumpere lapte în drum spre casă. John a uitat pur și simplu să vină acasă. În ultimii trei ani, a uitat să se întoarcă acasă, la copiii lui, dar și să plătească facturile și să-i fie credincios soției, și chiar cred că pentru toate acestea ar trebui să aibă o cu totul altă expresie întipărită pe față. Aș prefera să poarte expresia pe care ar avea-o dacă fosta soție tocmai s-ar pregăti să îl plesnească peste ochi și peste umeri cu un obiect bont, de exemplu.

Din poziția în care stau ghemuită în capătul culoarului cu produse de prim ajutor, mă uit în jur după obiecte boante.

Nu dau cu ochii decât de niște cercuri Hula-Hoop roz. Ar fi destul de dificil să lași lat un bărbat, lovindu-l cu un cerc Hula-Hoop acoperit cu sclipici, și totuși, preț de un lung și destul de plăcut moment, iau varianta în considerare.

— Amy, tu ești? întreabă John.

Știe că sunt eu. Așa cum eu știu că e el. L-aș recunoaște dintr-o mie. După ce ne-a părăsit, timp de aproape un an am tot avut impresia că-l zăresc în alte mașini atunci când mă deplasam prin oraș, și inima îmi stătea în piept, iar pe urmă

se prăbușea când mă uitam mai bine, și toate aceste alarme false mă secau de puteri. O dată, la numai câteva săptămâni după plecarea lui, mi s-a părut că văd un bărbat cu alura lui John într-o mașină cu abțibild de ride-sharing care luase colțul și intrase pe strada noastră, și am avut sentimentul acela de maximă certitudine, sentimentul că *știu*, și sângele a început să-mi pompeze cu viteză prin vene și m-am simțit, cum să explic? Ca și cum rămăsesem blocată într-un canion fără mâncare sau apă, iar acum cineva îmi arunca o scară de frânghie ca să mă salveze. Am oprit mașina și am așteptat-o pe cealaltă să intre pe aleea casei noastre. Ceea ce nu a făcut. A trecut pe lângă mine, iar eu am rămas holbându-mă după ea în oglinda retrovizoare în timp ce se îndepărta fără să încetinească. Am fost atât de șocată, încât am rămas blocată în mașină timp de douăzeci de minute.

Însă acum e altceva. Acesta nu este un exercițiu. John s-a întors, și mai degrabă aș muri de sete decât să mă agăț de orice frânghie pe care mi-ar arunca-o.

— Oh, John! îi spun, prefăcându-mă inutil că abia atunci l-am văzut.

Iau colțul pe după raft spre culoarul unde se află el. E culoarul cu rafturi cu pungă de gheață, pachete cu tifon și tuburi cu Neosporin. Tot ce ne-ar trebui ca să îi acordăm primul ajutor după ce l-aș bombardat cu niște jucării promoționale și flacoane cu vitamina D.

— Nu pot să cred că ești aici, zice, iar eu mă zgâiesc uimită la el.

Cum adică nu poate să creadă că sunt aici? Aici, în orașul unde am trăit împreună timp de aproape două decenii? Unde copiii noștri au rostit primele cuvinte și au făcut primii pași, iar acum mă așteaptă să mă întorc acasă cu – mă uit în coșul de cumpărături, căci am uitat complet pentru ce

mama naibii am intrat în farmacie – popcorn pentru cuptorul cu microunde, tampoane și Clearasil?

— Adică, îmi imaginam că va trebui să vin acasă ca să discut cu tine. Și îmi făceam griji pentru cum urma să reacționezi și cum să fac să te văd în particular înainte să mă întâlnesc cu copiii, dar așa e mai bine, nu crezi? Fiindcă nu ți-am invadat spațiul.

Continui să mă holbez la el. Îmi vine să țip. Îmi vine să plâng. Aș vrea să fiu genul capabil să zgârie pe cineva pe față cu unghiile. Dar nu sunt așa, și în plus ne aflăm într-o farmacie. Așa că mă mulțumesc să mă holbez.

— Amy? spune el. Ești bine?

— Pleacă! mă aud rostind. Nu vreau să știu de ce ești aici, știu doar că nu avem nevoie de tine. Pleacă! Acum.

Las jos coșul, devenit brusc chinător de greu, și fac un mic gest de ușuire, de parcă John ar fi o pasăre care a aterizat în parc prea aproape de banca pe care m-am așezat.

— Îmi pare rău! se scuză. Îmi pare foarte rău, dar n-am de gând să plec!

Dintr-odată, îmi vine o idee. În farmacie se vând bastoane. Aș putea provoca răni grave cu un baston, mai ales cu unul tripod, dintr-acela cu trei piciorușe atașate pentru mai multă stabilitate.

— Amy? repetă el întrebarea.

Poate că zâmbesc? Dacă nu cumva rânjesc? Să fie asta ziua în care voi claca de-adevăratelea? Simt cum îmi vine să râd, deși n-am idee de ce.

— Vrei să stai jos? întrebă John.

Și pe urmă face un gest atât de inacceptabil, atât de ne-rezonabil, încât aproape, *aproape* că îmi spun la naiba cu cei din jur, la naiba cu bârfele, o să țip cât mă țin plămânii ca să îl fac să se oprească.

Întinde mâna ca să mă prindă de braț.

Mă smucesc în spate.

— O, nu! mă împotrivesc și dintr-odată îmi recapăt controlul, iar fanteziile despre atacul fizic, țipatul și pittingul în spatel rafturilor se spulberă toate și revin, în sfârșit, la realitatea clipei.

Trag aer adânc în piept.

— Habar n-am de ce te-ai întors, John, dar au trecut trei ani de când nu te-ai mai arătat la față, de când nu mai locuiești cu mine și cu copiii mei și nu mai împărțim patul și mesele și viața de zi cu zi. Trei ani. Mai mult de o mie de zile. Așa că nu poți să apari brusc aici, în farmacia mea, ca să cumperi plasturi de la raionul meu cu plasturi și să încerci să mă prinzi de braț de parcă aș fi o invalidă. Nu după toate zilele și nopțile, și ratele la ipotecă, facturile de electricitate și vizitele la nenorocitul de dentist. Nu poți. N-ai dreptul.

John pare rușinat. Zâmbetului bleg i-a luat locul o durere la fel de adâncă și de mare ca a mea. Îmi dau imediat seama că și el a fost blocat într-un canion. Și crede că eu sunt cea care îi va arunca frânghia.

Clatină din cap în timp ce vorbește, iar ceea ce spune e tot ce am visat să îl aud spunând cu ani în urmă, când ne-a părăsit și toată lumea mea s-a prăbușit. Numai că acum vorbele lui îmi sună ca un țârâit înalt și dureros în urechi.

— Ai dreptate, zice. Am făcut un lucru îngrozitor, și-mi pare foarte, foarte rău! Dar n-am venit ca să te rănesc din nou. Am venit ca să îndrept lucrurile.

— Nu știu cum ai putea face vreodată așa ceva, îi răspund cu toată sinceritatea.

— Nu e problema ta ca să știi, replică John, și vorbele lui sună atât de dezarmant, încât rămân mută. E treaba mea. De asta am venit. Vreau să fiu bărbatul care ar fi trebuit să fiu, să

fiu un tată adevărat pentru copiii noștri. Vreau să încerc să fiu tatăl pe care îl merită. Îmi ia de jos coșul de cumpărături și încheie: Vreau să îndrept lucrurile.

— Ce a zis că vrea?

Fiica mea, Corinne, fiul meu, Joseph, și prietena mea cea mai bună, Lena, s-au adunat în casa mea – casa noastră –, o clădire drăguță, cu etaj și mansardă, situată la mică distanță de mers pe jos de școala de zi a comitatului, unde lucrez. La fel ca mai toate lucrurile drăguțe, casa mea e solicitantă. Face în așa fel încât să nu am bani niciodată, dar absolut niciodată. Dacă observă că am pus deoparte 100 de dolari ca să îi duc pe copii o săptămână în vreun parc național, casa sparge ceva. Cred că se teme să nu fie abandonată.

Când John locuia cu noi, casa nu era o problemă de ne-rezolvat. John era grozav de îndemânat; îi plăcea să piardă vremea și să repare ce era de reparat uitându-se între timp la tutoriale pe YouTube. Iar atunci când a cedat nervos și a chemat un prestator de servicii, a plătit factura din salariul lui foarte solid de consilier juridic la o mare companie de produse alimentare.

Casa a fost, desigur, un proiect de la bun început, fiind veche de 100 de ani la momentul mutării noastre și neîntinerind odată cu trecerea timpului. Dar oh, totul se putea aranja pas cu pas. Instalația electrică a fost modernizată pentru a corespunde reglementărilor în materie, mucegaiul a fost scos din pereți, subsolul a fost reizolat, iar șipcile de lemn au fost înlocuite într-un mod inspirat din punct de vedere arhitectonic. Totul făcut rând pe rând, fără grabă. Fiind crescut într-o comunitate Amish fără acces la un Home Depot, John era incredibil de competent la reparat totul cu ajutorul a nimic altceva decât cele două mâini.

Totul cu excepția lui însuși, aș zice. Pentru a repara ceea ce nu funcționa în viața lui, John a recurs la o abordare în doi pași: pasul 1, să-și țină emoțiile secrete pentru ca nimeni dintre noi să nu-și dea seama că e ceva în neregulă; și 2, să fugă de soție și copii.

— Vrea să..., mă bâlbâi eu.

A naibii să fiu dacă o să le dau acum de înțeles copiilor că tatăl lor e un măgar, după ce, timp de trei ani lungi și solitari, i-am protejat reputația – și amintirile lor.

— Vrea să petreacă timp cu voi, dragilor. Vă iubește mult, întotdeauna v-a iubit. Nu a fost lângă voi în ultimii ani și regretă enorm.

Cori scoate pe gură un sunet adolescentin cu o semnificație clară, cunoscută încă din perioada cavelor: „Aiurea, habar n-ai ce vorbești / În clipa asta tocmai inventez sentimente / Las-o moartă, bătrânico!” Genul de sunet pe care l-ar scoate dacă ai gândi-o în timp ce strănută. După două travalii lungi și dificile, dacă eu aș scoate un sunet dintr-asta de pufnet combinat cu râs, m-aș pișa un pic pe mine.

— Hai să ascultăm ce are de zis! le propun. Să ne strângem cu toții în familie și să ascultăm ce are de zis. Și pe urmă, ca și când ideea în sine nu mi-ar cauza rău la stomac, repet ce mi-a zis John în fața rafturilor cu plasturi după ce m-am calmat suficient cât să-l pot asculta: Se apropie vacanța de vară și ar vrea să petreceți împreună cu el prima săptămână.

— Poftim? exclamă Cori. Nu. Nici gând! Pas!

Exact așa mi-am spus și eu atunci când John m-a informat pentru întâia oară despre intenția sa. Nici gând!

— Cred că știu cum te simți, îi zic, apoi îmi dau seama că am făcut o greșeală.

— Ba nu, *n-ai idee* cum mă simt. Nu tatăl tău te-a părăsit în săptămâna când împlineai doisprezece ani.

— Ai dreptate! zic, și, Doamne, câtă răbdare trebuie să am cu fata asta. Dar, când m-a părăsit, soțul meu mi-a lăsat doi copii minunați și o casă minunată și scumpă, dar nu aveam slujbă sau bani, așa că mă pot prevala de situație ca să empatizez cu voi.

Cori își dă ochii peste cap.

— Dar nu pe tine te vrea înapoi.

Și iat-o – superputerea secretă a adolescentelor! Știu că nu a făcut-o dinadins, dar vorbele ei îmi frâng inima. Oare mi-am închipuit că John vrea să se întoarcă de dragul meu? Asta mi-am zis atunci când m-a strigat pe nume la farmacie? Când a încercat să mă îmbrățișeze la despărțire? Când m-a privit cu o expresie care aducea a dor și jale?

Cum să nu mă fi gândit la asta?

Îmi încleștez maxilarul.

— Cred că cel mai bine ar fi să discutăm fără să ne ambalăm. Doar nu e vorba de vreo răpire. Vom lua decizia împreună, toți patru.

— Eu am luat deja decizia. Nu!

Așchia nu sare departe de trunchi. Exact așa îi răspunsesem și eu lui John atunci când venise cu propunerea de a petrece o săptămână cu copiii. O săptămână pentru a compensa trei ani. Nu! Nu-i de ajuns.

— Haideți să ne întâlnim în familie înainte de a decide! propun, mimând un soi de dezinteres. Mi-ar plăcea să văd ce puteți învăța de la el și ce experiență veți trăi față în față cu o persoană care v-a făcut să suferiți atât de mult.

— În primul și în primul rând, replică fiul meu cel studios, el nu poate veni la o întâlnire în familie. Întâlnirile în familie sunt numai pentru membrii familiei.

Cori dă teatral din cap în semn de încuviințare și își încrucișează brațele la piept.

— Numai pentru membrii familiei! repetă ea.

Îmi vine să râd. Când copiii erau mici și mă săturam până peste cap de ciorovăielile continue dintre ei, îi amenințam uneori cu „Lasă că vine tatăl vostru, peste două ore o să fie acasă”, și se potoleau amândoi imediat și deveneau subit cei mai buni prieteni. Chiar și acum, doar la gândul apariției lui John, fac front comun.

— În al doilea rând, continuă Joe, n-am ce învăța de la tata. Doar dacă vrei să aflu cum e să ai o cădere nervoasă și să pleci la Hong Kong, și să te folosești de niște femei mai tinere și proaste ca să-ți recâștigi stima de sine pe seama familiei abandonate.

Scrâșnesc din dinți. Ar trebui să fiu iritată sau recunoscătoare că terapeutul lui Joe face o treabă atât de bună, încât fiul meu este în stare, la frageda vârstă de doisprezece ani, să își exprime atât de coerent trăirile?

— Pot să zic și eu ceva? se bagă în discuție Lena.

Dăm cu toții din cap aprobator. Lena e oarecum parte a familiei, sau cel puțin a devenit în ultimii trei ani. Oare aș fi reușit să supraviețuiesc plecării lui John fără ca prietena mea cea mai bună să intervină, să mă ajute cu copiii, să se zbată ca să îmi facă rost de o slujbă, să ne gătească și să mă țină de mână în timp ce hohoteam de plâns? Mă îndoiesc.

Vocea Lenei răsună tare:

— Cred că, dacă va fi să ne pronunțăm împotriva tatălui vostru, ca să folosesc limbajul lui juridic, va trebui să aducem probe în instanță pentru a tăia definitiv orice legătură cu el. Potrivit studiilor mele extinse asupra *Soției perfecte*, va trebui să dovedim că, prin plecarea sa, v-a provocat daune reale și ireparabile.

Cori, fan declarat al dramelor juridice, o ascultă cu mare atenție. Joe, fan al logicii, dar nu și al televiziunii în general și al serialelor dramatice în special, așteaptă răbdător continuarea.

— Gândiți-vă, copii, chiar v-a cauzat el daune reale, tangibile? întrebă Lena. Aș înclina să zic că nu. Și asta fiindcă mama voastră e un om grozav. În 30 de secunde, a trecut de la statutul de casnică la cel de bibliotecară pentru ca voi să rămâneți la școala voastră privată de fițe fără a lipsi de la cursuri nici măcar o zi. Într-o clipită, a obținut refinanțarea ipotecii ca să aibă mai mulți bani cu care să vă cumpere vouă vafe Eggo și jocuri LEGO și... ăăă... costume de baie Speedo, chiar și fără ca tatăl vostru să plătească pensie alimentară. În ceea ce privește calitatea vieții, n-ați avut de suferit de pe urma plecării lui.

Mă uit la Lena. Vorbește cu blândețe, dar ceea ce rezultă cu claritate din discursul ei este suferința mea acerbă. Sunt întruchiparea suferinței cronice inferioare. Dacă o agenție de publicitate ar vrea să ilustreze suferința într-un spot de 30 de secunde, ar face o secvență cu mine îmbrăcată într-una dintre cele 3 perechi de pantaloni de culori diferite cu elastic în talie, îndepărtând cu lopata stratul de zăpadă de 20 de centimetri grosime la 5 dimineața, ca nu cumva să întârzie copiii la activitățile lor matinale, învățând apoi, timp de 10 ore, 250 de copii superprivilegiați să nu folosească computerul pentru pornografie, și prăbușindu-mă în cele din urmă pe canapea la serialul *Străina*, prea obosită la finalul zilei pentru a căuta, și cu atât mai puțin a folosi, vibratorul.

Ar ieși un filmuleț deprimant.

Dar Lena nu a terminat:

— În schimb, în ceea ce privește latura netangibilă, am putea dovedi durerea și suferința emoțională. Pentru că

plecarea lui John a produs, desigur, suferință. Dar este ea ireparabilă? Aceasta este întrebarea la care caută el acum răspunsul. Vrea să știe dacă poate recâștiga timpul pierdut.

— Cui îi pasă ce vrea el? ripostează Cori. Cum rămâne cu ce vrem noi?

— OK! zice Lena. Ce vreți voi? Dacă îl iertați și vă petreceți timp împreună cu el, o să vă simțiți mai bine decât dacă îi purtați răcă tot restul vieții? Cu alte cuvinte, pedepsirea lui e cea mai bună cale pentru voi?

Corinne scoate un geamăt audibil.

— Lena, faci să pară complet nerezonabil să îi purtăm ură tatei pentru totdeauna.

— Este nerezonabil să porți ură *oricui* pentru totdeauna, replic eu, mai mult pentru mine. Lena are dreptate, ca de fiecare dată.

Lena ridică din umeri și îmi aruncă o privire superioară.

— Mda, asta sunt eu.

— Nu sunt deloc mulțumită de tatăl vostru, le spun copiilor. De fapt, sinceră să fiu, m-a rănit mult cu plecarea lui.

Și, dacă e să fiu și mai sinceră, îmi spun în sinea mea, m-a făcut să-mi sară inima din piept atunci când s-a întors.

— Ce să zic! exclamă Cori.

— Dar oricât de atrăgătoare ar părea la prima vedere ideea de a-l pedepsi, trebuie să nu uit nicio clipă ce îmi doresc cel mai mult în viață. Fericirea voastră. Ba nu, adaug după câteva clipe, cel mai mult îmi doresc să absolviți facultatea fără cazier, iar după aceea să fiți fericiți. Și cred că dacă ați petrece ceva timp cu tatăl vostru – și ați încerca să îi iertați greșelile trecute –, ați putea fi mai fericiți.

Chiar cred toate astea? Cred cu atât de multă tărie oare în iertare? Atât de multă, încât să-l pot ierta eu însămi pe

John? Să trec peste ceea ce a făcut și să accept să se întoarcă în viața mea ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat?

Nu, probabil că nu. Dar nu asta îmi doresc să creadă copiii mei?

— Dragii mei, voi știți că tatăl vostru nu ne-a părăsit fără niciun motiv, chiar dacă la acel moment așa ați avut impresia. Ne-a părăsit fiindcă a crezut că avea să ne fie mai bine fără el. Ne-a părăsit fiindcă era trist și supărat, și a considerat că, dacă rămâne, vă face rău vouă, copiilor, și că, dacă pleca, lucrurile aveau să revină la normal, așa încât să se poată întoarce mai târziu pentru a îndrepta totul.

Rostesc toate astea și încerc să nu mă înfior. Oricât s-a jurat el că la mijloc nu a fost nimic personal, cum să nu fie din moment ce bărbatul pe care îl iubești îți spune că trebuie să plece departe de tine pentru a spera să fie din nou fericit?

— Și mai știți foarte bine că tatăl vostru nu a încetat nicio clipă să se gândească la voi. Amintiți-vă de felicitările acelea ridicole..., adaug, cu referire la obiceiul lui John de a trimite cecuri necuvenit de mari odată cu felicitările de zilele de naștere ale copiilor, la începutul vacanțelor, ba o dată chiar și de Ziua Muncii. Felicitările acelea dovedesc că, și atunci când nu făcea *ce trebuie*, măcar făcea *ceva*, le explic.

Joe își ia o mutră gânditoare. Lena și Cori se holbează la el. Ceea ce va spune fiul meu va fi probabil îmbrățișat de întreaga familie. Țsta e Joe. Rezonabil. Mai mult decât rezonabil. Eu, una, sunt mai degrabă genul martir, iar Cori e cam melodramatică din fire, în timp ce John a fost dintotdeauna destul de egoist. Joe a preluat de la noi toți părțile bune – e generos, intuitiv, sânguincios – și, ca pentru a pune capac, mai e și foarte, foarte deștept. Nu-l înțeleg, și poate că tocmai de aceea îl iubesc și mai mult.

— Mătușă Lena, zice el, și știu că va urma o întrebare filozofică, pentru că Lena, înainte de a deveni profesoară, a fost călugăriță. Crezi că iertarea este o abilitate care se deprinde prin exercițiu, ca șahul, sau un talent cu care te naști, ca urechea muzicală?

— Mda, răspunde Lena. Unii oameni trebuie să-și exerseze abilitățile de a ierta fără a ajunge vreodată să pară naturali. Fie reușesc să ierte, dar trebuie să-și amintească mereu să o facă, fie nu reușesc și mor striviți de dureri mari cât un elefant. Știu, pentru că și eu risc să mă găsesc în situația asta ori de câte ori nu sunt atentă.

Dă pe urmă din cap în direcția mea.

— Unii oameni, în schimb, precum mama voastră, iartă cu atâta ușurință, încât nici nu observă când se întâmplă. Genul ăsta de oameni suferă de două ori mai mult pentru că iartă ușor, dar nu resimt decât pe jumătate durerea pentru că au capacitatea de a merge mai departe.

Strâmb din buze. Nu știu dacă accept ideile Lenei, însă apreciez că încearcă să mă facă să arăt în ochii copiilor mai tare decât sunt.

Cori oftează.

— Eu încă sunt supărată pe Trinity că și-a cumpărat aceeași nuanță de ruj ca mine. Ar fi trebuit să fie semnul meu distinctiv, zice ea.

Îmi mușcă limba ca să nu spun ceva rău la adresa lui Trinity, care nu e preferata mea dintre prietenele lui Cori.

— Dar tata a făcut ceva mai rău de atât. Aș vrea să pot fi supărată pe el încă vreo doi ani. Am voie?

— Sigur că ai, îi răspund. Deși cred că ar fi o pierdere de vreme. Tu ce zici, Joe?

— Eu o să fac ce face Cori, declară fiul meu în felul său isteț și imparțial. Dacă ea nu vrea să stea cu el nici măcar

o săptămână, atunci nici eu nu o să vreau. Nici măcar o săptămână.

Lena zâmbește și se așază mai comod pe canapea. Presimte înaintea mea ce se va întâmpla.

Cori oftează din toți rărunchii.

— Bine, *fi!* Ticălosule! i se adresează ea lui Joe. O săptămână, nu mai mult. Sunt de acord cu o săptămână.

Joe schițează un zâmbet pe care are impresia că nu-l vedem. Schimb cu Lena o privire plină de subînțelesuri despre care avem impresia că nu e observată de copii.

— O săptămână la începutul vacanței de vară, adaug. Doar o săptămână. Cred că vă veți distra bine împreună. Și, dacă nu, eu o să fiu pe aproape! le promit. Ca să pun lucrurile la punct.

Nu bănuiam că eu urma să fiu cea care suferă înainte să se încheie aventura.